



Van beroep: Duinwachter

FRANS MICKLINGHOFF

Wie zijn die mensen die toezicht houden op honderden (duizenden?) hectare duin, die zorgen dat alle duinbezoekers zich gedragen en soms vermanend een enkeling moeten aanspreken? Wie schuilen er in en achter die groene pakken?

De tijd van de 'boswachter' met een groen hoedje met een veertje op het hoofd en een geweer over de schouder, die jaagt op konijnen en stropers, is duidelijk voorbij. De heren duinwachters zien zichzelf graag als gastheer. Dat benadrukken de drie duinwachters van Dunea in koor. Even voorstellen: Alberto Carracedo (58 jaar) is afkomstig uit Peru. Hij werkte daar als politieofficier. Twintig jaar geleden kwam hij om politieke redenen naar Nederland. Hij integreerde in recordtijd, leerde de Nederlandse taal en volgde een cursus Beveiliging met het doel bij de politie te gaan werken. Maar het werd uiteindelijk het duinwaterbedrijf Dunea, nu al vijftien jaar geleden. Inmiddels heeft hij een groot aantal (bijscholings)cursussen achter de rug en is een echte buitenman geworden. Leo Loijenga (48 jaar) begon eerst in de gevangenis als bewaker, stapte over naar de gemeentepolitie Den Haag om twintig jaar geleden bij de toenmalige DZH te beginnen als duinwachter. Marco de Groot (38 jaar) begon tien jaar geleden door het gebied te lopen, dat zich uitstrekt van Scheveningen tot Katwijk en het gebied Solleveld te Monster. Met nog negen collega's houden zij met hun ogen de duinen van Dunea onder schot. Jagen doen ze niet. De tijd van de plezierjacht op gekweekte tamme fazanten ligt al ver weg en het anderhalve konijn dat nog rondhuppelt vormt geen bedreiging voor de duinen.

Tong als wapen

Ze zijn allen BOA, wat staat voor Bijzonder Opsporings Ambtenaar. Dat houdt in dat ze, mocht het erg mislopen, een bekeuring kunnen uitgeschreven. Alberto Carracedo: "Een bekeuring uitschrijven doen we als er echt sprake is van een overtreding. Lopen de emoties daarover hoog op, dan is het onze taak, daar zijn we in getraind,



De werkvloer van een duinwachter strekt zich zo
wijd uit, dat bezoekers er
kunnen verdwalen.
Foto: Joost Bouwmeester.

te de-escaleren." Marco de Groot weet het nog als de dag van gisteren. Hij vertelt over de man met een loslopende hond, daar waar dat niet mag. De man wenste niet te worden aangesproken op zijn gedrag door een duinwachter. Peperspray moest eraan te pas komen om man en hond tot de orde te roepen. Alle drie benadrukken dat ze echter liever niet gebruik maken van hun handboeien of peperspray. "Wij zien ons eerder als gastheer in het duingebied. In het hoogst enkele geval dat het misgaat, moeten we helaas overgaan tot zwaardere maatregelen. Onze tong en woorden zijn en blijven onze belangrijkste wapens." De andere twee knikken instemmend. Maar wanneer men in de zomer gaat barbecuen, wordt het bonboekje echt getrokken. Hoe mooi of fraai het excuus ook is. Want brand is een ramp en een nachtmerrie voor iedere duinwachter. "Gelukkig herstelt de natuur zich wel, maar toch richt iedere brand een onvoorstelbare schade aan", aldus Marco de Groot. Overigens hebben alle duinwachters een EHBO-diploma en volgen verschillende keren per jaar opfris- en bijscholingscursussen. Niet voor niets. Er wil nog wel eens iemand uit een boom of van een fiets vallen en daarbij iets breken.

Een huilbaby in het nachtelijk duin

De heren duinwachters bewaken 24 uur per dag en zeven dagen in de week, uiteraard in wisseldienst, het pakweg 2500 hectare grote gebied. Soms komen ze de meest merkwaardige dingen tegen. Zoals midden in de nacht een echtpaar met kinderwagen, wandelend door Meijndel. Leo Loijenga: "Ik heb ze aangesproken.

Ze hadden een huilbaby en hun huisdokter had hun aangeraden, wanneer het huilen aanhield, maar een stukje te gaan wandelen. Tja, ook dat kan midden in de nacht in het duin." Schrijven ze subiet een bekeuring uit, wanneer iemand met een veldboekje in de hand loopt? "Dat hangt ervan af. Het staat duidelijk in de toegangsvoorwaarden: niets plukken. Wanneer iemand met handen vol mos loopt met de bedoeling daar kerststukjes van te maken, dan trekken we het bonnenboekje", aldus Leo Loijenga. De heren benadrukken dat ze er in de eerste plaats zijn om de mensen op te voeden en bij te scholen.

De houtskoolkleurige kaalkopraaf

Honderden vragen over de vossen, reeën en damherten moeten ze dagelijks beantwoorden. Welke vogel vliegt daar?, blijkt de meest gestelde vraag. Alberto Carracedo maakt van de gelegenheid gebruik om zijn taakennis te etaleren. "De Aalscholver? Dat is de houtskoolkleurige kaalkopraaf. Zeg dat maar eens tien keer snel achter elkaar!" "Gelukkig dat wij er zijn", laat Leo Loijenga zich ontvallen. "Het komt nog wel eens een keertje voor dat iemand de weg kwijt is. Die belt dan met een mobieltje, vaak via de politie, ons. De politie weet de weg in het duin niet, wij wel. We vragen dan, wat ziet u om u heen, waar bent u in het duingebied gekomen? Uiteindelijk sporen we zo iemand wel op, want we kennen het duin als onze broekzak. Maar toch leuk: midden in de Randstad kan je nog de weg kwijt raken!"

FRANS MICKLINGHOFF IS SCHRIJVER EN JOURNALIST.